

Metodika individuálního dobrovolnictví na Svobodném statku na soutoku, o.p.s

Proč pracujeme s dobrovolníky:

- 1) přicházejí, protože je oslovuje co děláme a chtějí to podpořit svou prací
- 2) vážíme si ruční práce a chceme dopřát našim rostlinám i zvířatům dotek lidských rukou
- 3) uvědomujeme si, že mohou věnovat čas realizování činností, na které není při běžném provozu tolik času
- 4) mohou přinést nové know-how, nápady, zkušenosti
- 5) mohou vnést nového ducha, nadšení
- 6) nadchnou se pro naši praktickou i osvětovou činnost a budou o ní informovat
- 7) jádrový tým a tedy celá o.p.s. je založena na částečném či úplném dobrovolnictví stálých spolupracovníků
- 8) pracují bez nároku na finanční odměnu, čímž poukazují na to, že práce nesouvisí s penězi a je tím podpořen vývoj směrem k oddělení práce a peněz, co umožní lidem věnovat se smysluplné práci, která člověka baví
- 9) stávají se na chvíli součástí našich životů, společenství, a života krajiny, o kterou se staráme; to obohacuje všechny zúčastněné
- 10) dobrovolnost je darem a je v ní dobrá vůle k vzájemné podpoře a pomoci

Kdo je dobrovolník?

Dobrovolník je pro nás takový člověk, který pracuje bez nároku na odměnu. Tou je mu práce samotná.

Dobrovolnictví je upraveno i speciálním zákonem o dobrovolnictví, tam se však hovoří JENOM o dobrovolnictví v akreditovaném režimu, které na statku zatím neprovozujeme. Být dobrovolníkem tedy neznamená "automaticky" podléhat tomuto zákonu.

Dobrovolníci u nás získávají dobrovolnickou smlouvu, která dle Občanského zákoníku je smlouvou příkazní. Dobrovolník má možnost, podle § 15 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, odečíst si hodnotu daru (darované práce) ze svého základu pro výpočet daně.

Vzájemné zásady:

- 1) s každým dobrovolníkem zacházíme individuálně. Chceme společně hledat činnosti, které vyvěrají současně z potřeb a motivace dobrovolníků, našich spolupracovníků a ze Svobodného statku na soutoku, obecně prospěšné společnosti.
- 2) při organizování práce se snažíme zohlednit zájmy a tvořivost dobrovolníků
- 3) dobrovolník by neměl nahrazovat práci profesionálů a také by neměl dostávat pouze činnosti, do kterých se nikomu nechce
- 4) dobrovolník si musí být vědom, že je součástí běžného provozu, který podléhá již zaběhnutému rytmu a neměl by cíleně narušovat jejich chod
- 5) máme na paměti, že lidé se stávají dobrovolníky, protože chtějí poznat nové lidi, protože chtějí pomáhat ostatním, chtějí získat nové zkušenosti či praxi nebo prostě jen chtějí dělat něco zajímavého.
- 6) máme na paměti, že formální náležitosti dobrovolnictví nejsou příliš populární ani mezi dobrovolníky, ani u zástupců neziskových organizací (smlouvy, pravidla). Pro zajištění standardní práce s dobrovolníkem to však do určitých mezí považujeme za klíčové.

Praktický popis dobrovolnické činnosti:

Dobrovolnická činnost u nás závisí na koloběhu roku (ročním období) a tedy pokročilosti zelinářské sezóny. Nejvíce práce je na konci jara a v létě.

Dobrovolníci u nás většinou pomáhají:

- chystat sadbu
- pomoc s pletím
- pomoc se sklízením zeleniny či bylin
- pomoc s úklidem na statku
- pomocný doprovod při činnosti uživatelů v Centru denních služeb ze sesterské organizace Camphill na soutoku v rámci zemědělství či péče o areál
- přehled činností v koloběhu roku obsahuje tento [kalendář](#)

Délka dobrovolnické pobyty záleží na vzájemných možnostech a naší ubytovací kapacitě. Od konce května 2015 je k dispozici nový zrekonstruovaný prostor na statku, v podobě společného pokoje pro několik (1-4) individuálních dobrovolníků, malé kuchyně, sociálního zázemí, velkého sálu pro ubytování větších skupin)

Formální záležitosti:

- s každým dobrovolníkem uzavíráme dobrovolnickou smlouvu, která slouží současně jako doklad o konání dobrovolnické práce u nás
- podpis interních pravidel a dohod
- závěrečné zhodnocení

Za zajištění hladkého průběhu dobrovolnictví zodpovídá Koordinátor dobrovolníků

Popis pozice

- přehled o dění v oblasti dobrovolnictví
- znalost metodiky dobrovolnictví na SSnS
- zastupování této oblasti na veřejnost
- přehled o dobrovolnících (příjezd, odjezd, pohyb po areálu, činnosti, vztahy v týmu a společenství)

Průběh přijímacího pohovoru:

- očekává se oboustranná vstřícnost
- dobrovolníka vyzpovídáme, ale též dáme prostor, aby řekl i to, na co jsme se neptali a co on považuje za důležité
- u pohovoru se snažíme jasně formulovat, co po dobrovolníkovi budeme chtít a dát mu možnost si ještě celou věc důkladně rozmyslet. Dobrovolník by neměl mít pocit, že ho nutíme do něčeho, co dělat nechce.
- nebagatelizujeme jeho ani své obavy, naopak nastíníme problémy, které mohou nastat (brzké vstávání, práce ve venkovním prostředí, ubytovací podmínky, život ve společenství)

2. Během působení:

- snažíme se udělat vše pro to, aby se dobrovolník u nás cítil dobře, snažíme se vyjít vstříc potřebám a přáním
- nastavíme si vzájemně jasné hranice (smlouvy, náplň práce, přesně vymežit činnost, pravidla komunikace)
- průběžně se zajímáme o jeho práci a oceňujeme ji
- případné problémy se snažíme řešit zčerstva. To samé očekáváme od dobrovolníka.
- v případě zájmu je možné vytvořit pro dobrovolníka vzdělávací plán (literatura, workshopy na téma biodynamického zemědělství, život ve společenství,...)
- koordinátor dělá prostředníka mezi dobrovolníkem a dalšími spolupracovníky, případně obyvateli a minimalizovat případné střetu, je mu osobně k dispozici, případně na telefonu
- koordinátor poskytuje dobrovolníkovi zpětnou vazbu, kterou děláme průběžně (četnost dle typu dobrovolníka viz níže).
- ocenění probíhá průběžně, pak v rámci rozloučení, uvedení jména ve výroční zprávě
- jsme si vědomi, že dobrovolník může být i ukazatel, že v organizaci nefunguje něco tak, jak by mělo

Předčasné ukončení spolupráce s dobrovolníkem

Předčasně propustit někoho, kdo chce ochotně a nadšeně pomáhat je složitou morální otázkou. Při jejím řešení se můžeme opřít o úvahu - co je naším cílem? Kvalitní a hladký průběh denního provozu organizace nebo to riskovat?

- Dobrovolník by měl program opustit ve chvíli, kdy porušuje jeho pravidla (buď neustále nebo jednou výrazně) nebo ve chvíli, kdy na jeho činnost není spolehnutí nebo ohrožuje okolí
- Nejde-li o zásadní porušení pravidel, lze je řešit na pravidelné schůzce koordinátora s dobrovolníkem.
- problémové pravidlo je s dobrovolníkem znovu probráno a znovu vysvětleno a nabídnuta pomoc s jeho zvládnutím. Snažíme se zjistit, proč k porušení došlo a to především ve chvíli, kdy je některé pravidlo porušováno opakovaně nebo více dobrovolníky (Vysvětlili jsme je jasně? Rozumí dobrovolníci smyslu pravidla? Je vůbec užitečné – nezestárla? atd.)
- Pokud to nepomůže, nebo porušil-li dobrovolník pravidla zásadně, musíme se s ním rozloučit.
- o propuštění rozhoduje správní rada na základě podnětu ředitele či koordinátora dobrovolníků
- Propuštění“ dobrovolníka provede buď koordinátor dobrovolníků nebo ředitel organizace. Za nejlepší způsob je považován osobní – dobrovolníkovi jasně sdělíme, proč se s ním loučíme. Zároveň se ohlédnout za celým jeho působením a projevit vděčnost za podané činnosti. Není-li to možné, pak je dobré vše poslat doporučeně poštou.

Prevence

- jasná metodika dobrovolnictví
- dobrý výběr dobrovolníků, dobré zaučení (vše dobře, krátce a srozumitelně popsáno, včetně smlouvy s dobrovolníkem)

- jasně stanovená pravidla, aby bylo na první pohled jasné, dojde-li k nějakému porušení.

V Českých Kopistech

dne 21.3.2019